

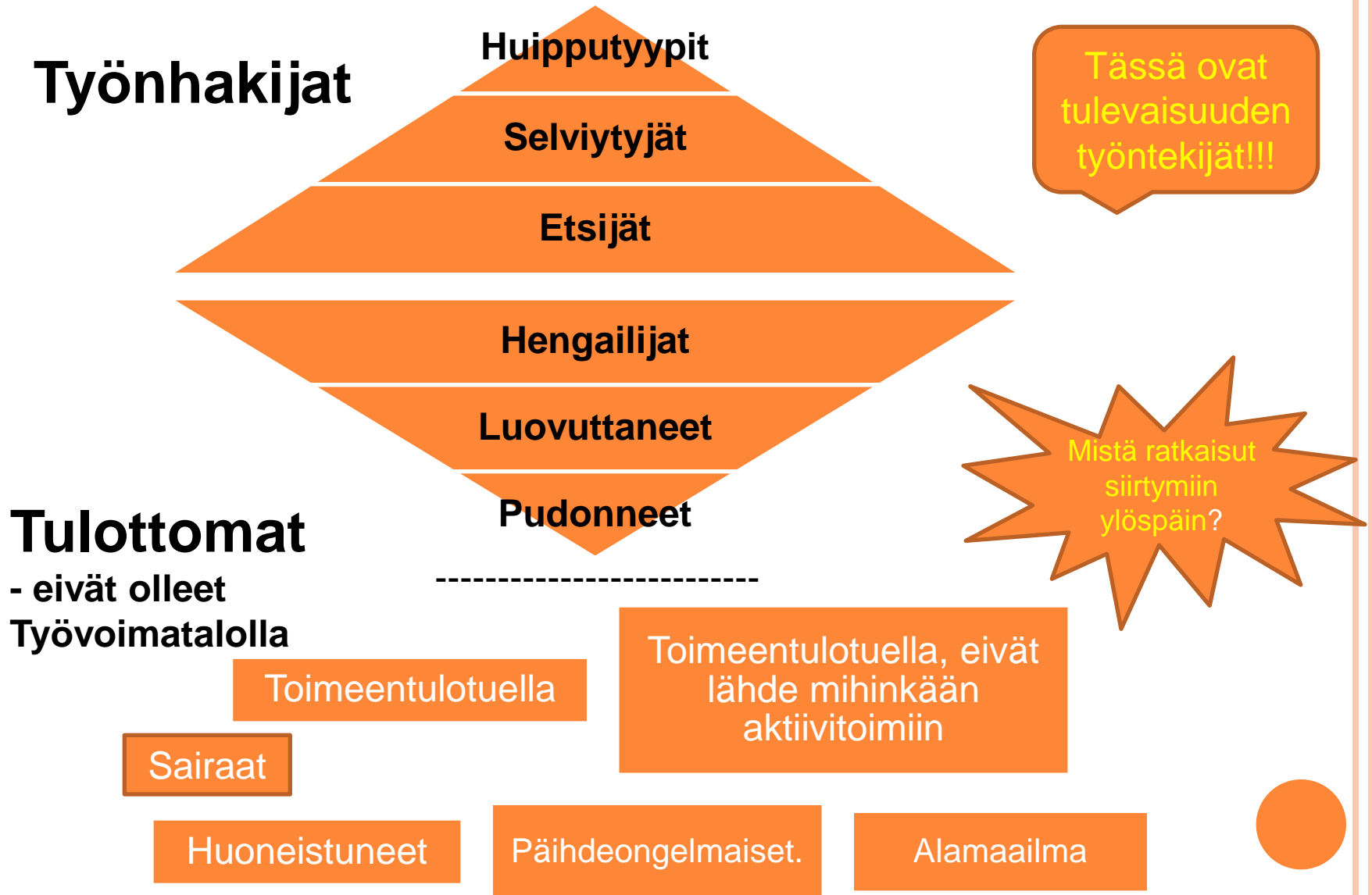

NUORTEN MAAILMAT PALTAMON MALLISSA

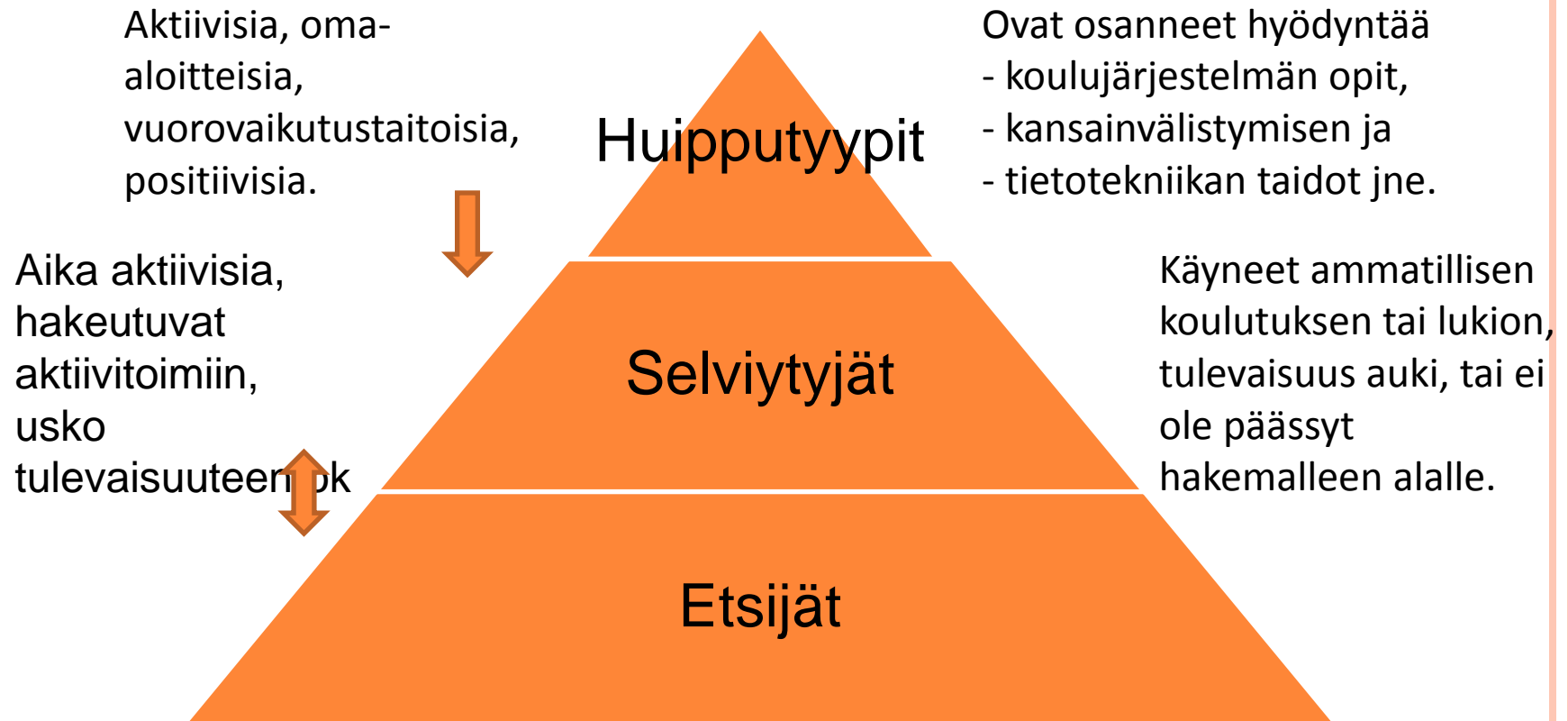
**Paltamon Työtä Kaikille –hankkeen 2009-2013
loppuseminaari**

Paltamossa 29.1.2014

Nuorten eriytyneet maailmat ja arvioidut siirtymät

Nuorten eriytyneet maailmat ja arvioidut siirtymät 1

Paras aktiivisuus hävinnyt, sairauksia, hieman ajautumista, odottelua, josko jotain tapahtuisi, ei juurikaan oma-aloitteista työnhakua

Käyneet ammatillisen koulutuksen, mutta onko oma ala **tai** ei ole koulutusta ja yleensä erittäin repaleinen työhistoria

Nuorten eriytyneet maailmat ja siirtymät 2

Työttömyys jatkunut, ei oma-aloitteisuutta, osa osaa hyvin "pelit" viranomaisten kanssa, osalla hoitamattomia sairauksia

Ovat pelastettavissa räätälöidyillä keinoilla

Hengailijat

Kynnys osallistua mihinkään korkea, eivät usko toimenpiteisiin, kokevat ne pakoksi. Useilla vaikeita lapsuusajan kokemuksia tai hoitamaton ADHD, jota hoidetaan päihteillä.

Luovuttaneet

Osa pelastettavissa räätälöidyillä, pitkäkestoisilla keinoilla, mutta kalliisti

Pudonneet

Ei kiinnosta toimenpiteet, eikä viranomaiset, usein ulosottoja, osalla jo alamaailman touhuja.
-> erittäin iso työ ja kallista saada motivoitua työmarkkinoille, erityistoimilla ja pätevällä ohjaajalla kulttuurin ja liikunnan keinoin sekä sosiaalisella luototuksella. Pudotessaan todennäköisiä miljoonanuoria.

Lisäksi ”tulottomat”, eivät ole työnhakijoina - Yhteiskunnan näkökulmasta miljoonanuoria, erittäin harvoin siirtymiä ylöspäin

Toimeentulotuella,
usein pitkässä
karenssissa

Toimeentulotuella, eivät
lähde mihinkään
aktiivitoimiin -20 % tai -
40 % leikkaus

Huoneistuneet, ei yleensä
ole asiakkuuksia, asuvat
vanhempien luona

Päihdeongelmaiset, jotka
rahoittavat elämänsä rikoksilla.

Sairaant, osalla ei
diagnoosia,
osalla on.

Alamaailma, jossa
tiukka hierarkia,
hyväksikäyttäjät ja
-käytetyt

Nuorten palveluprosessi Paltamon kokeilussa v. 2012 alkaen

Verkostoyhteistyö olennaisen tärkeää: mm. etsivä nuorisotyö, sosiaalityöntekijä, mtt ja A-klinikka, terveyskeskus, asumispalvelut, velkaneuvonta, ulosotto

Tiivis yhteistyö avoimille työmarkkinoille, erityisesti työkokeilut ja työnantajapaketit.

- Nuori työnhakija**
1. Työnhakuklubi (oma suunnitelma)
  2. Aktivointisuunnitelma

- A. Siirtyminen Työvoimataloon (siirtymäkeskustelu, oma suunnitelma)**
1. Työsuhde 1 kk
  2. Työkokeilu 1-2 kk
  3. Siirtyminen aktivointisuunnitelmaan

- B. Aktivointisuunnitelma (te-tsto, sos-tsto, nuori, nuorten ohjaaja/etsivä nuorisotyöntekijä)**

1. Työsuhde
  - Aika työhön valmentajalle
  - > työnantajapaketti tai mestari-kisälli
  - Aika tth:n työhöntulotarkastukseen
  - Aika tarvittaessa kuntoutusohjaajalle

2. Työkokeilu 1-2 kk
  - Aika kuntoutusohjaajalle
  - Aika tth:n työhöntulotarkastukseen
  - Etsitään mestari tai tukihenkilö
  - Erityisnuorten ryhmä

1. Kuntouttava työtoiminta talossa, erityisnuorten ryhmässä tai talon ulkopuolella
2. Sosiaali- ja terveyspalvelut, asumisen järjestelyt, velkaneuvonta (tiivis yhteistyö Työvoimatalon kanssa)

KOKEMUKSIA NUORTEN MAAILMOISTA

- Nuorten työttömyyden ei saa antaa pitkittyä, sillä on vakavat seuraukset
- Nuoret työttömät, erityisesti pitkäaikaistyöttömät tarvitsevat paljon tukea eri puolilta tulevien paineiden puristuksissa
- Ammatillisen koulutuksen puute syrjäyttää herkästi työmarkkinoilta
- Kaikilla nuorilla ei ole suhteita, joiden kautta pääsisi kiinni työelämään
- Kaikki nuoret eivät tiedä, mitä haluaisivat tehdä isona, tulevaisuus riippuu paljon siitä, miten he viettävät ”ajelehtimisaikansa”
- Ennen nuorten oman ohjaajan tuloa (2013 alku) erityisnuoret eivät saaneet, eivätkä kaikki halunneet vastaanottaa ohjausta Työvoimatalon toimijoilta
- Epäluottamus ”systeemiin” on voimakasta ja katuhuhut vahvistavat sitä -> monet uskovat enemmän niitä ja kavereita kuin viranomaiskieltä puhuvia ”luukkuja”, joiden palvelut etääntyvät koko ajan fyysisesti joko pankkitunnusten tai jonotettavan puhelimen taakse
- -> tarvitaan runsaasti kuuntelemista ja asioiden järjestelyapua ennen kuin voidaan puhua työasioista
- Nuorena tehdyt virheet, esim. rikokset tai ajautuminen ulosottoon vievät uskon omiin mahdollisuuksiin ja päästä pois mahdottomasta tilanteesta -> aiheuttaa työkyvyttömyyttä

YLEISIÄ HUOMIOITA

- Nuorisotakuusta ei olla aidon kiinnostuneita (te-toimistot, kunnat, yritykset jne), muuten se olisi jo toteutettu, on tajuttava, että pitkittyvä nuorisotyöttömyys on tikittävä aikapommi
- Toimenpiteiden pitää olla jatkumo, joka tukee nuoren omaa suunnitelmaa
- Työyhteisöjen positiivista nuorten kannustamista tarvitaan TET:stä palkkatukityöhön, he eivät voi osata kaikkia asioita valmiiksi, tarvitaan innostunut ja innostava ilmapiiri
- Mestari-kisälli-mallilla työkokemusta omalle alalle heti ammatillisen koulutuksen jälkeen
- Kannustusta rohkeuteen tarvitaan roimasti lisää lähestyä työnantajia, nettiyhteydenotto ei yksin riitä (nuorten ja yritysten odotukset erilaiset), vuorovaikutustaitoja tulee lisätä jo koulussa
- Nuorten syrjäytymiskierteeseen pitää etsiä ratkaisuja jo koulussa
- Nuorten ylivelkaantumiselle on löydettävä ratkaisuja (sosiaalinen luototus, velkajärjestelyt)

